

telemach

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS
Stegne 7
1000 Ljubljana

info.box@akos-rs.si

Ljubljana, 13. 3. 2023

Zadeva: **Pripombe družbe Telemach Slovenija d.o.o. k predlogu Smernic in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop**

Zveza: **Objava na spletni strani agencije z dne 9.2.2023¹, opr. št. 3824-2/2023**

Spoštovani.

V družbi Telemach Slovenija d.o.o., smo preučili objavljen predlog Smernic in informacij o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop (Smernice) in v nadaljevanju podajamo predloge in pripombe.

Uvodoma ugotavljamo, da smernice ne prinašajo bistvenih novosti ter se osredotočajo zgolj na nediskriminacijo in ne upoštevajo drugih načel, ki so prav tako pomembna v dvostranskih odnosih – npr. načelo vestnosti in poštenja, skrbnosti, prepovedi zlorabe pravic, dolžnosti izpolnitve obveznosti, prepovedi povzročanja škode.

Operaterji smo agenciji večkrat v preteklosti ob pojavu konkretne problematike pojasnili, tudi v javnih posvetih analiz upoštevanih trgov zaključevanja govornih klicev (npr. na upoštevanih trgih, ki sploh niso več podvrženi ex ante regulaciji), da »ugoditi razumnim zahtevam«, deluje ves čas pogodbenega razmerja in obojestransko - torej, da mora biti razumnost (spoštovanje pogodbeno dogovorjenih obvez) zagotovljena ves čas trajanja operaterskega dostopa oz. medomrežnega povezovanja. Zgolj v primeru spoštovanja te obveznosti, je vlagatelj kot pogodbeni partner varovan z nerazvezljivostjo pogodbe. Čim tak operater zlorabi vzpostavljeno pogodbeno razmerje tako, da ne spoštuje več dogovorjenega obsega ter predmeta pogodbe, ponudnik nima več obveznosti spoštovati in vzdrževati že odobrenega operaterskega dostopa oz. sklenjene medomrežne povezave in je nujno ukrepanje (ki se stopnjuje od opozorila, do odpovedi pogodbe). Z našega stališča je preozko tolmačenje, da je v primeru zavrnitve že odobrenega operaterskega dostopa potrebna sodna odredba (112. člen ZEKom2), saj je očitno, da velja ureditev za EU negeografske številke (druga nacionalna oštevilčenja). Menimo tudi, da zakon izrecno ne prepoveduje odpovedi škodljive pogodbe.

V razmislek predlagamo, da se smernice združijo z Priporočilom o ravnanju operaterjev v primeru nerazumnih zahtev za operaterski dostop ter s Priporočilom o ravnanju operaterjev v primeru ugotovljenih zlorab pri zaključevanju oziroma posredovanju govornih klicev v posamičnem javnem mobilnem ali fiksnem omrežju v Republiki Sloveniji, saj obe priporočili urejata določena vprašanja povezana s sklenjenim dogovorom o medomrežnem povezovanju oz. operaterskem dostopu.

¹ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-smernic-in-informacij-o-postopkih-za-medomrezno-povezovanje-in-operaterski-dostop>

V nadaljevanju podajamo naslednje pripombe in predloge sprememb.

I. Splošna pripomba

Ugotavljamo, da se v predlaganih Smernicah enkrat uporabljata oba izraza »medomrežna povezava oziroma operatorski dostop«, drugič pa samo »medomrežna povezava, čeprav se vsebina nanaša na obe vrsti dostopa do omrežja.

Predlagamo, da se v Smernicah vedno uporabljata oba izraza (izrecno manjka navedba operatorskega dostopa v točki III), razen v primerih, ko je utemeljena uporaba le enega izraza, ali pa se uvodoma zapiše oba izraza ter navede, da se v nadaljevanju uporablja le en izraz.

II. Pripomba k točki III. Smernic

Vežano na splošno pripombo v prejšnji točki predlagamo, da se za prvim stavkom doda besedilo:

Smernice se uporabljajo pri sklepanju dogovorov o Operatorskem dostopu in sklepanju dogovorov o Medomrežnem povezovanju kot posebni vrsti operatorskega dostopa.

Obrazložitev:

ZEKom-2 v 130. členu govori o obeh vrstah operatorskega dostopa, tj. medomrežnem povezovanju in operatorskem dostopu. V 3. členu ZEKom-2 ločeno v točki 39 opredeli Medomrežno povezovanje in ločeno v točki 52 Operatorski dostop.

Skladno z ZEKom-2 gre torej za dve različni obliki dostopa, ki jih morajo nasloviti smernice izdane v skladu z 8. alinejo 130. člena ZEKom-2, kjer je Agenciji naloženo, da pripravi in na svojih spletnih straneh objavi smernice in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operatorski dostop.

V izogib dvoumnosti ali se smernice nanašajo samo na posebno obliko operatorskega dostopa (tj. medomrežno povezovanje) ali tudi generalno na operatorski dostop, predlagamo predmetno dopolnitev.

III. Pripomba k IV. členu Smernic (Sklepanje dogovorov o medomrežnem povezovanju oziroma operatorskem dostopu)

Predlagamo, da kjer agencija določa dolžnosti ponudnika, da se pravilno navedeta oba subjekta medsebojnih dogovorov, torej ponudnik in vlagatelj in naj se dodajo širše obveze obema pogodbenima strankama:

- Ponudnik in vlagatelj naj se pogajata v dobri veri.
- Ponudnik in vlagatelj zagotavljata preglednost glede medomrežnega povezovanja ter operatorskega dostopa.
- Ponudnik in vlagatelj sta dolžna oblikovati cene skladno z EU regulativo.
- Dobrovernost sta ponudnik in vlagatelj dolžna vzdrževati celotno pogodbeno razmerje.
- Ponudnik in vlagatelj naj se vzdržita kršitev pogodbenega razmerja, sicer nosita posledice povzročenih kršitev.

Druzi odstavek IV. člena Smernic

Predlagamo, da se rok v drugi alineji drugega odstavka IV. člena Smernic skrajša iz 45 na 15 dni.

Obrazložitev:

Skrajšanje roka iz 45 dni na 15 dni predlagamo, ker se je rok 45 dni v praksi izkazal za predolg rok, saj v tem času nastajajo še dodatne tekoče neporavnane zapadle obveznosti.

IV. Doda se nova VI. točka

Načelno se naj opredeli dolžnost pogodbenih strank (medomrežnega povezovanja ali operaterskega dostopa), da sta dolžni ves čas trajanja pogodbenega odnosa spoštovati vse medsebojno dogovorjene obveznosti, v nasprotnem primeru lahko pogodbeni stranka, ki spoštuje svoje obveznosti, proti kršitelju ukrepa skladno s splošnimi pravili obligacijskega zakonika (opozorilo in poziv k odpravi nepravilnosti, tudi z vzpostavitvijo dodatnih mehanizmov, ki v bodoče preprečujejo kršitve ter v skrajnem primeru odstop od pogodbe zaradi neizpolnitve):

VI.

Izpolnjevanje medsebojno dogovorjenih obveznosti

Ponudnik in vlagatelj sta dolžna ves čas trajanja pogodbenega razmerja spoštovati dogovorjene obveznosti ter izvajati predmet pogodbe na dogovorjen način. Ponudnik in vlagatelj sta se dolžna vzdrževati kršitev ter jih v primeru ugotovitev nemudoma odpraviti, tudi z vzpostavitvijo dodatnih ukrepov, če ti obstajajo.

Ponudnik in vlagatelj v pogodbi opredelita protokol reševanja nastalih nesporazumov oziroma je tak protokol lahko opredeljen tudi v njunih vzorčnih pogodbah.

Ponudnik in vlagatelj sta drug drugemu odgovorna tudi za ravnanja njunih pogodbenih partnerjev ter se v primeru kršitev ne moreta uspešno sklicevati na to, da je za kršitev odgovoren njun pogodbeni partner.

Ponudnik in vlagatelj sta se dolžna vzdržati kršitev pogodbenega razmerja, v primeru pa da do kršitev dogovorjenih obveznosti pride, pa sta jih dolžna odpraviti po opozorilu nasprotne pogodbene stranke. Pogodbeni stranka, ki ugotovi kršitev je nanjo dolžna opozoriti, zahtevati odpravo kršitev, kot ima tudi pravico v skrajnem primeru ponavljajočih se kršitev zahtevati vzpostavitev zaščitnih ukrepov, če so ti na voljo, tudi če niso bili dogovorjeni s pogodbo.

Če pogodbeni stranka večkrat v enem letu krši svoje pogodbeno dogovorjene obveznosti, kljub temu, da jih odpravi in iz takšnega ravnanja jasno izhaja, da pogodbeni stranka ni zmožna zagotoviti izvajanja pogodbe brez kršitev, ima pogodbeni stranka pravico enostransko odstopiti od takšnega pogodbenega razmerja.

V. Doda se nova točka VII.

Ne glede na Priporočilo o ravnanju operaterjev v primeru ugotovljenih zlorab pri zaključevanju oziroma posredovanju govornih klicev v posamičnem javnem mobilnem ali fiksnem omrežju v Republiki Sloveniji, predlagamo, da se doda nova VII. točka, ki naslavlja eno od specifičnih kršitev medomrežnega povezovanja. Predlagamo, da se doda ukrep, ko operater posreduje partnerju nacionalni govorni promet, ki prihaja iz tujine. Kot vzor takšne ureditve navajamo nemški telekomunikacijski zakon, konkretno 120. člena TKG. V 4. odstavku je namreč opredeljeno, da so nemški operaterji dolžni prikriti prikaz identitete kličočega (CLI je onemogočen) za ves nemški dohodni promet (namenjen zaključevanju v Nemčiji), ki prihaja izven Nemčije in imajo klici nemško A-številkko.

(4) Sämtliche an der Verbindung beteiligte Anbieter öffentlich zugänglicher Telekommunikationsdienste müssen sicherstellen, dass als Rufnummer des Anrufers nur dann eine national signifikante Rufnummer des deutschen Nummernraums angezeigt wird, wenn die Verbindung aus dem öffentlichen deutschen Telefonnetz übergeben wird. Wird eine Verbindung, bei der eine national signifikante Rufnummer des deutschen Nummernraums angezeigt wird, aus dem ausländischen Telefonnetz übergeben, haben die Anbieter sicherzustellen, dass netzintern der Eintrittsweg der Verbindung in das deutsche Netz eindeutig gekennzeichnet wird; die Rufnummernanzeige ist zu unterdrücken. Ausgenommen von Satz 1 ist das internationale Roaming im Mobilfunk. Angerufene müssen die Möglichkeit haben, Anrufe mit unterdrückter Rufnummernanzeige auf einfache Weise und unentgeltlich abzuweisen.

(4) All providers of publicly available telecommunications services involved in the connection must ensure that a nationally significant number in the German number range is only displayed as the caller's number if the connection is transferred from the German public telephone network. If a connection in which a nationally significant number in the German numbering range is displayed is handed over from the foreign telephone network, the providers must ensure that the entry route of the connection into the German network is clearly identified within the network; call number display is to be suppressed. Excluded from sentence 1 is international roaming in mobile communications. Called parties must be able to easily and free of charge reject calls with suppressed caller ID.

CDR bo še vedno prikazoval A-številkko za obračun (npr. OBR). To torej pomeni, da bodo vse dohodne nemške številke A (fiksne in mobilne) anonimizirane, ko je klic posredovan iz mednarodnih povezav, vendar obstajajo izjeme. Izjeme za nemške končne uporabnike:

1. Gostovanje v primeru postopka CAMEL. Če ima operater CAMEL pogodbo npr. z Telekomom Deutschland, bo A-številkka ohranjena in prikazana na B-strani.
2. V primeru, da mednarodna stranka gostuje v Nemčiji in jo pokliče nemška mobilna stranka (Potek klica: klic nemških strank (A-številkka) preusmerjen v državo B-številkke in nato preusmerjen v Nemčijo), reševanje številke A se izvede z dodajanjem na beli seznam obsega MSRN, povezanega s številko B (cilj). tj. če je nekdo poklican s številko B izven območja MSRN, številka A ni anonimizirana.

VII.

Poseben ukrep v primeru kršitev medoperaterskega dogovora za zaključevanje govornega prometa

Če slovenski operater, v čigar omrežju naj se zaključi nacionalni govorni promet, prejme ta promet iz omrežja tujega operaterja, ima slovenski operater pravico prikriti identifikacijo klicane številke. To ne velja mednarodno gostovanje v mobilnih omrežjih.

VI. Točki VI. in VII. se preštevilčita.

V primeru vprašanj ali nejasnosti ostajamo na voljo.

S spoštovanjem,

Martina Denovnik
Vodja službe za regulativo

